

PRZEDPŁATA
miesięcznie:
w Radomiu 85 kop.
z odn. do domu 90 k.
z przes. poczt. rb. 1.
ogzem. pojed. 10 gr.

OGŁOSZENIA
za wiersz petitowy
lub jego miejsce:
I-a strona kop. 50.
Nekrologi kop. 20.
Reklamy kop. 30.
IV-a strona kp. 10.

GAZETA RADOMSKA

WYCHODZI CODZIENNIE.

REDAKCJA otwarta codziennie prócz świąt i niedziel od godziny 12 do 2 po południu.

ADMINISTRACJA otwarta codziennie prócz świąt i niedziel od godziny 9 do 3 po południu.

Adres Redakcji i Administracji: ulica Lubelska Nr. 51.

Komunikat austriacki.

Wiedeń (BK) Urzędowo donoszą dnia 17 kwietnia. Na wszystkich trzech frontach zwykłe potyczki. Pozatem niema żadnych godnych uwagi zdarzeń.

Komunikat niemiecki.

Berlin. Urzędowo 17 b. m. rano Na froncie francuskim: Koło Arras słabną walki.

Nad Aisną rozpoczął się olbrzymi bój Francuzów, zmierzający do przebicia naszego frontu na przestrzeni 40 u kilometrów. Dziesięć dni trwał nad Aisną ogień huraganowy, a teraz rozpoczęła się walka zaciekle o nasze przednie pozycje.

Na froncie wschodnim: nie godnego uwagi.

Berlin. (BK.) Urzędownie donoszą dnia 17 b. m. wieczór. Na froncie francuskim: Front niemieckiego następcy tronu:

Nad Aisną rozszalała największa bitwa obecnej wojny światowej. a temsamem najstraszniejsza bitwa w dziejach świata.

Przez dziesięć dni nieprzyjaciół utrzymywał ogień huraganowy ze wszystkich dział i miotaczy min. Dzisiaj wczesnym rankiem rozpoczęli Francuzi od Soupir nad Aisną aż po Reims, na froncie 40-kilometrowym generalny atak, wiedząc do szturmie gęste, głębokie masy wojsk. Na kilku naszych punktach, do których się udało wdrzeć nieprzyjacielowi, do tej pory trwają walki. Dwa tysiące nieprzyjacielskich trupów leży przed naszymi liniami. Spodziewamy się nowego ataku nieprzyjacielskiego.

W Szampani, pomiędzy Prunax a Auberive, rozpętały się walki, przez co pole walk rozciągnęło się od Oise aż po Szampanję. Wojska z całą ufnością czekają na ciężkie walki, które im stoczyć przyjdzie.

Warunki pokojowe koalicji:

Niepodległość Polski

Zrzeczenie się zdobyć

Umiędzynarodowienie cieśnin.

Genewa. (B. Reut.). Dziennik Iloński „Progress“, używany zazwyczaj przez rząd francuski do enuncjacji politycznych, zaznacza, że ze względu na zrzeczenie się przez Rosję Konstantynopola i na wystąpienie Ameryki do wojny, zmienne położenie ogólne skłania koalicję do ogłoszenia nowych celów wojny. Jako wspólne warunki pokoju koalicja zgłasza: Zrzeczenie się wszelkich „zdobyczy“, niepodległość Polski oraz umiędzynarodowienie cieśnin.

Pokój zbliża się szybkimi krokami.

Wiedeń (BK). Na pierwszy plan wysunęła się obecnie sprawa pokoju i to, co się z tą niesłychanie ważną i zawiłą sprawą wiąże. Wobec tego zwołanie parlamentu austriackiego nastąpi w połowie maja b. r. Parlament, który się w przyszłym miesiącu w Wiedniu zgromadzi musi skupić wszystkie siły do twórczej pracy, gdyż czekają go prace prawie ze nadludzkie.

Meksyk zostanie neutralnym.

Waszyngton (B. Reut.). Prezydent Carranza ogłosił w nowo zwołanym kongresie, że Meksyk w tej wojnie światowej zachowa ścisłą neutralność.

Stanowisko socjalistów włoskich.

Malmö. (B. Reut.) Z nadeszłych tutaj wiarygodnych informacji wynika, że rewolucja rosyjska wywarła kolosalne wrażenie na socjalistów włoskich.

Kongres socjalistów włoskich oraz przedstawicieli robotniczych, który odbył się w Medjolanie w dniu 9 b. m. opowiedział się jednogłośnie za możliwie najrychlejsem zakończeniu wojny.

Socjaliści włoscy otrzymali z Petersburga informacje, z których wynika, że pokój jest daleko bliższy, aniżeli to dotychczas przypuszczano.

Co jest w Berlinie?

Berlin. (B. Reut.) Biuro Wolffa donosi: W pewnej części zakładów metalowych, drzewnych i transportowych w Wielkim Berlinie ustała praca. W innych zakładach tego rodzaju, w szczególności w wielkich fabrykach amunicji pracowano bez żadnej przeszkody. Ruch handlowy nie ucierpiał nie skutkiem tych lokalnych przerw w pracy. Tramwaje i kolej pod — i nadziemna funkcjonują najzupełniej normalnie. Ogólny wygląd ruchu ulicznego nie uległ wcale zmianie.

Dwaj ministrowie austriaccy podali się d dymisji

Wiedeń. (BK) Minister Baerenreither, oraz minister handlu Urban podali się do dymisji, która została przyjęta.

Pokojowe prądy.

W Rosji dzisiejszej zmagają się dwa prądy, których stosunek do celów wojny jest krańcowo odmienny. Tymczasowy rząd rosyjski, w którym rej wodzą kadeci i paździenikowcy, a więc imperjaliści rosyjscy, reprezentuje, chociaż coraz ciszej i mniej dobitniej, dążności zaborcze, a co zatym idzie, wypowiada się za dalszym prowadzeniem wojny, natomiast komitet robotniczy, posiadający poparcie mas robotniczych i żołnierstwa wyrzeka się celów zaborczych i żąda jaknajprędszego zawarcia pokoju. Nie poruszam tu na tym miejscu innych diametralnie przeciwnych poglądów rządu tymczasowego i komitetu robotniczego — tyczą się one zagadnień wewnętrznych Rosji i do oświetlenia zagadnienia, które poruszamy, wielce się nie przyczynią.

Niemniej jednak trzeba stwierdzić, wpływają one, ze względu na dążenie do uregulowania stosunków wewnętrznych, na wzrost prądu pokojowego, który dziś ogromnie silnie wzrasta. Ostatnie telegramy przyniosły wiadomość o uchwałach rosyjskiej burżuazji i przemysłowców. Potępiają one imperjalistyczne cele kadetów i paździenikowców, żądając jaknajszybszego zawarcia pokoju. Silnie przytym podkreślają, iż interesy handlu i przemysłu rosyjskiego wymagają zakończenia wojny.

Jeszcze dobitniejszym przykładem, potwierdzającym wzrost dążeń pokojowych narodu rosyjskiego, który zarazem stwierdza brak silnych podstaw dla władzy tymczasowego rządu, jest utworzenie przez komitet robotniczy specjalnej delegacji dla spraw polityki zewnętrznej Rosji. Delegacja ta zamierza, wbrew ministerjum spraw zagranicznych, pochwycić sprawę zewnętrzną państwa w swoje ręce i jaknajprędzej doprowadzić do zawarcia pokoju. W tym celu wysła swoich przedstawicieli do Sztokholmu, gdzie się ma odbyć konferencja socjalistyczna.

W świetle tych faktów socjalistyczna konferencja w Sztokholmie miałaby do odegrania poważną rolę, która mogłaby doprowadzić do oddzielnego pokoju z Rosją. Jeśli się przytym zważy potężne wpływy komitetu robotniczego w Rosji, który na tej konferencji Rosję będzie reprezentował, trzeba z uwagą i należną bacznością śledzić obrady tej konferencji.

Niezmiernie ciekawym przyczyniem do tej akcji pokojowej demokracji rosyjskiej i austro węgierskiej jest artykuł w organie austriackim „Neue Wiener Zeitung“.

beziinteresownej gotowości, mogła opiekunczą Liga kobiet, chrześcijański pogrzeb zgotować tym, którym los kazał nie na polu bitwy, lecz na łożu skonać. A niezapomniane kazanie, jakie wygłosił w kościele po-Bernardyńskim z okazji nabożeństwa żałobnego „za zmarłych towarzyszy broni“ jakie urządzali chorzy ze szpitala Legjonów w Radomiu?

Słowa pełne uznania i czci dla idei legionowej, podziwu dla poświęcenia tych, co odeszli i miłości dla niezłomnie przy Orle Białym stojących, które padły w ów dzień z ambony kościelnej, niezapomniane pozostaną dla wielu z nas. Były osłoda ciężkich przeżyć, których niebrakło naszym bohaterom, rosą orzeżwiającą zniechęconych, mocą niezbędną, by nie ustać na drodze walki o najświętsze ideały narodu o wolność, przez nas samych zyskaną. Za to szlachetne współdziałanie w chwili, gdy byliśmy niezrozumiani i odsunięci, niechaj będzie częścią zacnemu polskiemu kapłanowi!

Enjol.

Z Warszawy

Wybuch w Elektrowni Tramwajowej, który spowodował dn. 14 b. m. przerwę w ruchu tramwajów na czas nieograniczony w całym mieście, spowodował również znaczne straty w budynkach, urządzeniach, instalacjach itp. Narazie strat tych niemożna ściśle ocenić. Są one jednak w każdym razie bardzo duże. Do szczegółów, dodać można, że skutki wybuchu widoczne są w całej elektrowni. Szyby wszędzie powybijane, drzwi i bramy powyrywane. Wiazania dachów i jedna ze ścian bocznych runęły. Na szczęście w samej kotłowni zniszczeniu uległ tylko jeden kocioł. Również oddział maszyn nie jest uszkodzony.

Przyczyny katastrofy narazie niepodobna określić dokładnie, w każdym jednak razie zaznaczono, że wszelkie przypuszczenia co do rozmyślnych uszkodzeń lub złej woli są wykluczone.

Ofiarami wybuchu stali się 30-letni palacz Wincenty Gąrowski, jego pomocnik Franc. Łędziakowski i Franc. Nelo. Gąrowski i Nelo nie odciesli poważniejszego szwanku. Natomiast Łędziakowski poniósł śmierć w gruzach.

Naprawa uszkodzeń będzie trwała czas dłuższy. Ściślej da się to określić dopiero po ostatecznym usunięciu grózków i rumowisk.

Z M I A S T A.

Kalendarzyk. Dziś: Środa 18 kwiecień, Bogumiła W.

Wsch. słońca g. 4 m. 59 r. Zach. g. 7 m. 01.

— Nadzwyczajne posiedzenie Rady miejskiej w sprawie obchodu uroczystości 3 maja odbędzie się w sobotę dnia 21 kwietnia o godz. 8 ej wiecz.

Porządek dzienny przewiduje program, opracowany przez Magistrat i wybór Komitetu obchodowego.

— Z Magistratu. Do prezydium miasta wpłynęły żądania 10 radnych o zwołanie posiedzenia Rady miejskiej, trybem przewidzianym przez art. 2

tymczasowego regulaminu Rady m. Posiedzenie to zwołane zostanie prawdopodobnie na 30 kwietnia lub na 1 maja celem rozpatrzenia zasiłków dla Komit. obyw. łącznie z projektem robót publicznych.

Nad sprawą tą obecnie pracują połączone komisje: do spraw ogólnych i finansowo-budżetowa. W czwartek najbliższy sprawa robót publicznych rozpatrywana będzie w komisji technicznej.

W bieżącym tygodniu Magistrat poświęcił 4 posiedzenia na pracę nad budżetem na rok bieżący. Ponadto rozpatrzył szereg spraw natury administracyjnej. Między innymi postanowił opracować wniosek na Radę miejską w sprawie wynagrodzenia właścicieli nieruchomości za kwatery.

Wobec zaniebdania pod względem estetycznym i racjonalnego prowadzenia drzew i roślin w plantacjach miejskich, a zwłaszcza w parku Kościuszki, Magistrat, nie mogąc wobec nawalu różnorodnych zajęć poświęcić się tej sprawie z należytą gorliwością, zwrócił się do radnego Wierzbickiego z prośbą o przyjęcie opieki nad plantacjami.

— Sklep potrzeb szkolnych. Po uzyskaniu zatwierdzenia ustawy Tow. udziałowego które organizuje Sklep potrzeb szkolnych, jako źródło dochodu na utrzymanie bursy im. Kochanowskiego, oraz najtańszy handel materiałów piśmiennych i t. p. dla młodzieży kształcącej się, przystąpiono w niedzielę ubiegłą do wyboru Zarządu, któryby umiejętnie zorganizował rzecz całą, i od nadchodzącego roku szkolnego sklep w ruch pusił. Wyboru dały wynik bardzo szczęśliwy, skład osób wróży pomyślną przyszłość Towarzystwu, wchodzą bowiem ludzie doświadczeni na polu kooperatyw i handlu i gorąco oddani naszej podstawowej pracy narodowej, wychowaniu młodzieży. Powołani zostali: panie: Wanda Targowska i Marja Lipska oraz panowie: Józef Pogorzelski, Moryciński i jako sekretarz: Jerzy Dzierżbiecki. Z zaufaniem możemy patrzeć na rozwój naszego Tow. da on niewątpliwie najlepsze rezultaty ideowe i materialne. Przy sposobności przypominamy, że można się w Bursie im. Kochanowskiego Trawna 6 zapisywać na 10-cio rublowe udziały.

— Park Kościuszki zamykany jest obecnie o zmierzchu do czasu uskutecznienia reperacji lamp elektrycznych w parku, co narazie nie daje się uskutecznić wobec braku materiałów reperacyjnych.

— Stróże, według rozporządzenia jeszcze dawniejszego Magistratu, winni siedzieć w bramach od godz. 8 do 10 wieczorem. Ponieważ stróże nie wypełniali należycie włożonego na nich obowiązku, Magistrat polecił milicji, aby

czuwała nad wypełnieniem przez stróżów rozporządzenia.

— Do Szanownych amatorów i p. reżysera teatru „Popularnego“ uprzejma prośba, by raczyli chociaż raz na miesiąc dawać bezpłatne przedstawienia dla miejscowych szkół ludowych, wybierając na ten cel, podług swego uznania, etyczne i rozbudzające miłość do ojczyzny sztuki.

Na takim przedstawieniu będzie i pewna liczba publiczności, która wydatek najgłówniejszy pokryje.

Niech-że i te biedne dzieci zbierają jasne promyczki do swych młodocianych serduszek, mając nadzieję ujrzenia znów następnego przedstawienia, które będzie nie tylko celem zajmujących rozmów, lecz i zachętą do nauki, dzieci leniwe, uparte i nieposłuszne nie będą korzystały z przedstawienia, dopóki się nie poprawią.

Obiecałam w szkole, że udam się do naszej gazety i że dzieci będą bywać w teatrze. Cóż to była za radość! Oczęta błyszczały, a usteczka wyrażały błagalną prośbę.

Opiekunką szkoły L. W. K.

— Skutki wichury. Na skutek silnego wiatru, który dął nieustannie przez ubiegły poniedziałek i wtorek, powstało szereg szkód. W Radomiu w sklepie p. Adlera wiatr zbił wszystkie szyby. Kopuła na cerkwi jeszcze bardziej wraz z krzyżem się pochyliła.

Ofiary. Irena S. na dzieci szkolne 10 kor., dla uczczenia pamięci rodziców i przyjaciółki.

TELEGRAMY

Brazylja zerwała stosunki z Niemcami

Berlin. (BK) Brazylijski rząd zawiadomił przez swego posła niemieckiego sekretarza Urzędu spraw zagranicznych, że rząd brazylijski zerwał stosunki z państwem niemieckim. Za powód zerwania podał rząd brazylijski zatopienie przez Niemców parowca „Parana“.

Poselstwa i konsulat Brazylijski zażądały zwrotu paszportów.

Ofiary łodzi podwodnych.

Berlin. (BK) Wedle urzędowych doniesień zatopiono na Morzu śródziemnym w ostatnich dniach znowu 6 parowców, 4 żaglowce razem 40.000 tonn. i pomocniczy krążownik angielski typu „Otway“ 12.000 tonn.

Zapisy na członków Radomskiego Koła Polskiej Macierzy Szkolnej przyjmuje redakcja Gazety Radomskiej, Lubelska 51.

SOLEC

Zakład wód mineralnych siarczano słonych

otwiera sezon leczniczy 1917 r., od 20 maja do 20 września. Środki lecznicze Zakładu: kąpiele mineralne i mułowe, hydroterapia, elektroterapia, kąpiele słoneczne i powietrzne. Ceny niskie. Utrzymanie tańsze niż w innych stronach kraju. Dojazd przez stację Kielce lub st. kolei galicyjskiej Szczucin, skąd końmi 15 wiorst do Solca.

Informacji udziela gratis. Zarząd Solca, poczta Stopnica, obwód Busk.